

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul ordinului ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale cu privire la modificarea Programului de facilități și scutiri la achitarea taxelor pentru serviciile aeroportuare, aprobat prin Ordinul nr.184/2023

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul ordinului ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale cu privire la modificarea Programului de facilități și scutiri la achitarea taxelor pentru serviciile aeroportuare, aprobat prin Ordinul nr.184/2023, este elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Prezentul proiect este elaborat în temeiul punctului 2 al Hotărârii de Guvern nr.476/2016 cu privire la aprobarea Metodologiei privind baza de calcul și aprobare a taxelor pentru serviciile aeroportuare și de navigație aeriană.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Prin prelungirea Programului de facilități și scutiri la achitarea taxelor pentru serviciile aeroportuare se urmărește menținerea pe piață a companiilor avia și atragerea altor companii noi.

Oferirea de scutiri pentru companiile aeriene care deschid noi rute sau baze operaționale poate stimula creșterea numărului de zboruri și destinații disponibile. Aceasta va îmbunătăți conectivitatea regională și internațională, facilitând accesul la piețe noi pentru afaceri și atrăgând mai mulți turiști.

Reducerea costurilor operaționale pentru companiile aeriene poate duce la bilete de avion mai ieftine și la creșterea numărului de turiști. Creșterea numărului de turiști contribuie la dezvoltarea sectorului turistic și aduce venituri suplimentare pentru hoteluri, restaurante și alte afaceri locale.

Scutirile pot fi direcționate de către companiile aeriene în tehnologii verzi și practici sustenabile.

Aceasta va contribui la reducerea amprente de carbon a sectorului aviației și la promovarea unui mediu mai curat.

Deși inițial întreprinderea poate pierde venituri din scutiri, creșterea activității economice generale poate compensa aceste pierderi.

Aplicarea Programului pentru companiile aeriene poate avea un impact pozitiv major asupra economiei, contribuind la creșterea traficului aerian, crearea de locuri de muncă, stimularea dezvoltării economice locale, promovarea turismului, îmbunătățirea competitivității pieței și sprijinirea sustenabilității.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Facilitățile și scutirile prevăzute de Program, nu pot depăși 50% din suma totală indicată în facturile înaintate operatorilor aerieni în conformitate cu tarifele aeroportuare stabilite.

Condițiile Programului pot fi modificate sau Programul poate fi anulat integral, până la expirarea termenelor stabilite în Program.

Companiile aeriene noi, care beneficiază de scutiri până la data intrării în vigoare a prezentelor modificări, vor beneficia în continuare de aceste scutiri pentru o perioadă de până la 31 decembrie 2026.

În cazul preluării sau transferului rutelor aeriene între o companie aeriană nouă și o companie care operează deja pe Aeroportul Internațional Chișinău (AIC) aceleași rute și fac parte din același grup sau este afiliată acestei companii conform prevederilor legislației Republicii Moldova, acest fapt nu este conform cu condițiile prezentului Program privind atragerea companiilor noi. În acest caz, compania aeriană nouă nu va beneficia de scutirile pentru atragerea companiilor noi pentru rutele preluate/transferate, dar va beneficia de aceste scutiri doar pentru destinațiile suplimentare, față de cele operate în ultimele 12 luni de pe AIC de către compania aeriană care opera anterior aceste rute.

Companiile aeriene care beneficiază de scutirile prevăzute în subpunctul 1) din punctul 4, nu vor beneficia de alte scutiri conform prezentului Program.

Companiile aeriene pot beneficia de scutiri la taxele de pasageri și aterizare pentru destinațiile către și dinspre Uniunea Europeană (UE) sau Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (UK), dacă întrunesc cumulativ următoarele condiții:

- a) Efectuează zboruri regulate operate pe destinațiile UE sau UK, cu o frecvență de cel puțin 1 zbor pe săptămână;
- b) Zborurile efectuate vor fi începute și finisate pe AIC (ex. RMO-YYY-RMO);
- c) Compania aeriană deține bază operațională și staționează permanent cel puțin 50 zile pe lună (cu 2 sau mai multe aeronave) pe AIC.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu există opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu se aplică.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

De aceste facilități și scutiri la achitarea tarifelor pentru serviciile aeroportuare vor beneficia atât companiile aeriene noi, care intenționează să demareze operațiuni aeriene de pe aeroport, cât și companiile aeriene care operează deja pe AIC.

În urma implementării modificărilor în Programul de facilități și scutiri la achitarea taxelor pentru serviciile aeroportuare, se prognozează că AIC va acorda următoarele scutiri în anii 2024-2026:

Scutirile pentru atragerea companiilor noi:

INDICATORII	U. m.	2024	2025	2026
Scutiri Companii Noi	mii lei	40.000	45.000	55.000
Aterizare	mii lei	15.000	18.000	21.000
AIR BALTIC	mii lei	600	800	1.000
EUROWINGS	mii lei	1.300	1.600	2.000
GEOSKY LLC	mii lei	750	1.000	1.300
LUFTHANSA	mii lei	1.500	1.700	2.100
WIZZ AIR	mii lei	10.850	12.900	14.600
PAX	mii lei	25.000	27.000	34.000
AIR BALTIC	mii lei	550	600	900
EUROWINGS	mii lei	1.200	1.400	2.100
GEOSKY LLC	mii lei	650	700	1.100
LUFTHANSA	mii lei	1.500	1.700	2.400
WIZZ AIR	mii lei	21.100	22.600	27.500
Total	mii lei	40.000	45.000	55.000

Scutirile pentru bază operațională pe AIC și pentru destinațiile UE și UK:

INDICATORII	U. m.	2024 (sept.- dec.)	2025	2026
Scutiri Destinații UE/UK	mii lei	20.000	70.000	77.000
Aterizare	mii lei	8.000	28.000	31.000
FLY ONE SRL	mii lei	4.800	16.700	18.400
HISKY	mii lei	500	1.600	1.800
HISKY EUROPE	mii lei	2.700	9.700	10.800
PAX	mii lei	12.000	42.000	46.000
FLY ONE SRL	mii lei	7.200	25.000	27.300
HISKY	mii lei	700	2.400	2.600
HISKY EUROPE	mii lei	4.100	14.600	16.100
Total	mii lei	20.000	70.000	77.000

Scutirile totale și profitul AIC (din taxele aeroportuare și din alte activități):

INDICATORII	U. m.	2024	2025	2026
Pasageri	pax	3.180.000	3.400.000	3.700.000
Venituri din vânzări	mii lei	805.400	850.000	920.000
Aterizare	mii lei	140.700	150.000	162.000
PAX	mii lei	453.000	485.000	520.000
Scutiri	mii lei	60.000	115.000	132.000
Aterizare	mii lei	23.000	46.000	52.000
PAX	mii lei	37.000	69.000	80.000
Costul vânzărilor	mii lei	481.155	510.000	540.000
Profit brut (pierdere brut)	mii lei	264.245	225.000	248.000
Alte venituri din activitatea operațională	mii lei	14.700	16.000	17.500
Cheltuieli de distribuie	mii lei	2.980	3.300	3.700
Cheltuieli administrative	mii lei	85.015	90.000	95.000
Alte cheltuieli din activitatea operațională.	mii lei	59.100	63.000	67.000
Rez. Activ. Oper.: profit	mii lei	131.850	84.700	99.800

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu se aplică.

4.4. Impactul social

Scutirile pot conduce la creșterea numărului de locuri de muncă în industria aeronautică, atât direct (angajați în companiile avia), cât și indirect (furnizori, întreținere, servicii conexe).

Reducerea costurilor pentru companii ar putea duce la scăderea prețurilor biletelor, făcând transportul aerian mai accesibil pentru un număr mai mare de oameni, inclusiv pentru cei cu venituri mai mici.

Aeroporturile și companiile avia sunt adesea catalizatori pentru dezvoltarea economică în regiunile în care operează. Creșterea traficului aerian poate stimula turismul și investițiile în infrastructura locală.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu are impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu are impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu are impact asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu sunt.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Nu sunt.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu sunt.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu sunt.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul ordinului va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, următoarele instituții sunt vizate:

Avizare:

- Agenția Proprietății Publice;
- Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”;
- Autoritatea Aeronautică Civilă.

După definitivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de act normativ va fi remis spre expertizare, după cum urmează:

Expertizare:

- Ministerul Justiției;
- Centrul Național Anticorupție.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul este publicat și poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (compartimentul „*Transparență decizională*”, directoriul „*Anunțuri de inițiere a politicilor*”) și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-cu-privire-la-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-de-ordin-a-ministrului-infrastructurii-si-dezvoltarii-regionale-cu-privire-la-modificarea-programului-de-facilitati-si-scutiri-la-achitarea-taxelor-pentru-serviciile-aeroportuare-aprobat-prin-ordinul-nr1842023/12922>.

Proiectul este plasat spre consultare publică și poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (compartimentul „*Transparență decizională*”, directoriul „*Proiecte în dezbatere publică*”) și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-ordin-a-ministrului-infrastructurii-si-dezvoltarii-regionale-cu-privire-la-modificarea-programului-de-facilitati-si-scutiri-la-achitarea-taxelor-pentru-serviciile-aeroportuare-aprobat-prin-ordinul-nr1842023/12922>.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de ordin este supus expertizei juridice și respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Rezultatele expertizelor menționate supra vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu este necesar.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu este necesar.

Secretar general

Angela ȚURCANU